

سوالات درس دوم منطق دهم

سوالات صحیح، غلط:

صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را تعیین کنید:

- 1- لفظ شیر در عبارت " فلانی شیر است" به معنای کل شیر است، پس دلالت مطابقه است.
- 2- وقتی درباره مرگ یک نفر گفته می شود " به هلاکت رسید"، بار ارزشی منفی دارد.
- 3- با جا به جاکردن ویرگول در عبارت "گنجینه پنهان شده، توسط هوشنگ کشف شد" خطای ذهنی ایجاد می شود.
- 4- کلمات و الفاظی که در زندگی به کار می بریم دارای بارهای ارزشی متفاوتی هستند.
- 5- خطا در الفاظ و معنای آنها می تواند باعث خطا در اندیشیدن (تعریف و استدلال) شود.
- 6- در هر زبانی گاه چند لفظ متعدد به کمک یک معنای واحد بیان می شود.
- 7- علم منطق وابسته به زبان خاصی است.
- 8- در عبارت " دزد ماشینم را برد" لفظ ماشین به دلالت مطابقی به کار رفته است.
- 9- به کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوتی هستند، نمی تواند منشاء خطای اندیشه باشد.
- 10- کلمات در جملات مختلفی که به کار می روند، بار ارزشی متفاوتی پیدا می کنند.
- 11- بسیاری از لطیفه ها بر اساس اشتراک لفظ پدید آمده اند.
- 12- استفاده از عبارات دو پهلو می تواند باعث بروز خطای اندیشه شود.

سوالات جای خالی:

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید :

- 1- اشتباه گرفتن کلماتی که ..... مشترکی دارند، باعث بروز مغالطه اشتراک لفظ می شود.
- 2- در عبارت پلنگ به دنبال آهو بود که شکارچی به او شلیک کرد، مغالطه ..... می تواند شکل بگیرد.
- 3- عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی و حرکات کلمات، باعث پدید آمدن مغالطه ..... می شود.
- 4- در عبارت "کتابم را گم کردم" لفظ کتاب به دلالت ..... به کار رفته است.
- 5- برای بیان وانتقال افکار خود به دیگران از ..... استفاده می کنیم.
- 6- کلمات در جملات مختلفی که در آنها به کار می روند ..... متفاوتی پیدا می کنند.
- 7- باید متوجه بار ارزشی کلماتی که می شنویم، باشیم و سعی کنیم تا ..... را ارزیابی کنیم.
- 8- به نوعی از دلالت لفظ بر معنا که در بر دارنده بخشی از معنای اصلی لفظ است دلالت ..... می گویند.
- 9- به نوعی از دلالت لفظ بر معنا که بر ..... دلالت می کند "دلالت التزامی" می گویند.
- 10- به نوعی از دلالت لفظ بر معنا که بر لازمه یک شیء دلالت می کند ..... می گویند.
- 11- به کار بردن معانی مطابقی، تضمینی و التزامی کلمات به جای یکدیگر، به خطایی منتهی می شود که آن را ..... می نامند.
- 12- معانی را می توان به دو صورت ..... و ..... به دیگران منتقل کرد.
- 13 - مغالطه ابهام در عبارات ناشی از مشخص نبودن ..... است.
- 14- ابهام موجود در جملات را که ناشی از مشخص نبودن مرجع ضمیر است، مغالطه ..... نامیده اند.

سوالات جور کردنی:

1) موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید.

1- مغالطه اشتراک لفظ	الف - درس فرزندم را از مدرسه پرسیدم.
2- مغالطه بار ارزشی کلمات	ب - فردی دو ساعته، پیاده از تهران به مشهد رفت.
3- مغالطه نگارش کلمات	پ - فردا صفر تمام می شود.
4- مغالطه ابهام در عبارت	ت - میل دارید با ما غذا بخورید؟ نه میل ندارم.
5- مغالطه توسل به معنای ظاهری	ث - کلمات او فصیح است.
- ج - گفته بودم اگر به رستوران بیایم پول غذا را من حساب می کنم.

1) موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید.

1- دلالت مطابقی	الف - دست دزد را ببرید.
2- دلالت تضمنی	ب- درس فرزندم را از مدرسه پرسیدم.
3- دلالت التزامی	ج- کتابم را به دوستم امانت دادم.

سوالات تشخیصی: (چهار گزینه ای)

1- معنای واژه های مشخص شده را بنویسید.

الف - خداد عزیزى به تیم فوتبال استرالیا گل زد.

ب - مریم برای معلم خود گل برد.

ج - دخترم در کار خانه به من کمک می کند. او خیلی گل است.

2- یکی از شایع ترین انواع خطا های ذهنی است؟

ب - مغالطه بار ارزشی کلمات

الف - مغالطه توسل به معنای ظاهری کلمات

د - مغالطه اشتراک لفظ

ج - مغالطه شیوه نگارش کلمات

3- کلمات لجوج، مصمم، متعصب به ترتیب دارای بار ارزشی ..... هستند.

ب - منفی، مثبت، خنثی

الف - مثبت، منفی، خنثی

د - مثبت، خنثی، منفی

ج - منفی، خنثی، مثبت

4- به کار بردن ..... کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوتی هستند، می تواند منشاء خطای اندیشه باشد.

ب - اشتباهی یا غیر عمدی

الف - درست یا نادرست

د - منفی یا مثبت

ج - عمدی یا غیر عمدی

5- مغالطه ابهام در عبارات یعنی:

الف - ابهام موجود در جملات ناشی از مشخص نبودن مرجع ضمیر

ب - استفاده از عبارات دو پهلو

ج - موارد الف وب

د - توسل به معنای ظاهری کلمات

سوالات کوتاه پاسخ :

- 1- وظیفه منطق چیست؟
- 2- کدام نوع مغالطه شایع ترین نوع خطاهای ذهنی است؟
- 3- مقصود از دلالت لفظ بر معنا چیست؟
- 4- انواع دلالت لفظ بر معنا را نام ببرید؟
- 5- اشتباه در کتابت و نگارش می تواند باعث پدید آمدن چه نوع خطایی شود؟
- 6- ابهام در عبارت بیشتر ناشی از چیست؟
- 7- بررسی صحت علائم سجاوندی و اصلاح غلط های املائی وظیفه چه کسانی است؟
- 8- معانی را به چند صورت می توان به دیگران منتقل کرد؟
- 9- این تعبیر از کیست؟ "اشتراک لفظ دائم رهن است."
- 10- بارهای ارزشی متفاوت کلمات را نام ببرید؟

سوالات تشریحی :

به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

- 1- اشتراک لفظی را با مثال توضیح دهید؟
- 2- مغالطه بار ارزشی کلمات را با مثال توضیح دهید؟
- 3- دلالت مطابقی را با ذکر مثال تعریف کنید؟
- 4- دلالت تضمنی را با ذکر مثال تعریف کنید؟
- 5- دلالت التزامی را با ذکر مثال تعریف کنید؟
- 6- مغالطه توسل به معنای ظاهری را با مثال تعریف کنید.
- 7- خطا در کتابت و نگارش باعث پدید آمدن کدام مغالطه است؟ با مثال توضیح دهید؟

گروه فلسفه و منطق ، منطقه 1 شهر تهران